

Konuları Bağlamında İbn Hişam'da Yer Alan Mekke Dönemi Şiirleri

Ali Fatih Taşdemir

 <https://orcid.org/0009-0003-6430-6092> | tasdmr173@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Öz

Mekke dönemi, İslam'ın ilk 13 yılı (610-622) boyunca Peygamber Efendimiz 'in (s.a.v.) Mekke'de geçirdiği dönemdir ve bu dönemde yazılan şiirler, sadece edebi bir değer taşımakla kalmaz, aynı zamanda İslam öncesi Arap toplumunun sosyal, kültürel ve dini yapısını anlamada da önemli birer belge niteliğindedir. Mekke dönemi şiirleri konusu itibarıyla hem içerik hem de biçim açısından İslam öncesi Arap şiir geleneğinden izler taşır, ancak İslam'ın etkisiyle bazı konularda önemli değişiklikler göstermiştir. Şiirler de genellikle övgü, yergi, savaş gibi temalar işlenmeye devam etmiştir. İslamiyetle birlikte şiirlerde dini temalar, özellikle Allah'ın birliği, ahiret, peygamberlik ve İslam'ın mesajı gibi konular işlenmeye başlamıştır. Ancak bu dönemde, İslam'ın ahlaki ve sosyal değerlerinin tam olarak yerleşmediği şiirlerde, eski geleneklerin izleri de görülmeye devam etmiştir. Bu nedenle şiirlerin içerikleri genellikle dini konularla sınırlı kalmamış, sosyal ve kültürel temalar da işlenmiştir. Eserdeki şiirlere genel olarak baktığımızda ise dinî temalar üzerine yoğunlaşılın bölümlerde, özellikle Müslümanların Allah'a ve Peygamber'e olan bağlılıklarını ifade ederken, diğer bölümlerde ise toplumsal ilişkiler, savaşlar, siyasi ve sosyal olaylar üzerine yoğunlaşır. Bu bağlamda, seçilen şiirler İslam'ın erken dönemindeki ruh halini, inanç sistemini ve toplumsal yapıdaki değişimleri yansıtır. Örneğin Habeşistan hicretinde söylenmiş şiirlerde bu ruh halinin yansımalarının bir parçası görülmektedir. Biz de bu çalışmamızla birlikte İbn Hişam'ın "Sîre" adlı eserinde ki geçiş dönemi şiirleri olarakta niteleyebileceğimiz Mekke Dönemi şiirlerinde işlenen konuların tespiti ile birlikte dönemin siyer-tarih-edebiyat bağlamındaki yansımalarını eserin Türkçe 'ye yapılan çevrilerini inceleyerek ele aldık. Yazılan şiirlerin İslamiyet'in Mekke dönemindeki yayılma serüvenini daha iyi anlama açısından da önemlidir. Sonuç olarak şiirler de tarihi olayları ve dönemin sosyo-kültürel yapısını anlamamıza ışık tutarken İbni Hişam'ın eserinde yer verdiği Mekke Dönemi şiirleri de hem İslam Tarihi araştırmalarında hem de Arap şiir ve edebiyatını tanımada önemli bir kaynak eser olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

İslam Tarihi, Edebiyat, Tarih, Şiir, Arap Şiiri, Mekke Dönemi, İbn Hişam, Sîre.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "Konuları Bağlamında İbn Hişam'da Yer Alan Mekke Dönemi Şiirleri" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	09.08.2024
Kabul Tarihi	18.08.2024
Yayın Tarihi	31.08.2024
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Tarih

Araştırma Alanı	İslam Tarihi
Sempozyum	:
Adı	4. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/598
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2024
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	1. Oturum - 26 Ağustos 2024 Pazartesi 13:00 - 14:30
Telif Hakkı	© 2024 Ali Fatih Taşdemir. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Taşdemir, Ali Fatih. “Konuları Bağlamında İbn Hişam’da Yer Alan Mekke Dönemi Şiirleri”. 4. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu: Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 15-18. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2024. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

Poems of the Meccan Period in Ibn Hishām in the Context of Their Subjects

Ali Fatih Taşdemir

 <https://orcid.org/0009-0003-6430-6092> | tasdmr173@gmail.com
Master's Student, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye

Abstract

The Meccan period refers to the first 13 years of Islam (610-622), during which the Prophet Muhammad (peace be upon him) resided in Mecca. The poems composed during this time are not only of literary value but also serve as significant documents for understanding the social, cultural, and religious structure of pre-Islamic Arab society. The poetry of the Meccan period, in terms of both content and form, bears traces of the pre-Islamic Arab poetic tradition. However, it also shows significant changes in certain themes due to the influence of Islam. Themes such as praise, satire, and warfare continued to be prominent. With the advent of Islam, religious themes particularly the oneness of God, the afterlife, prophethood, and the message of Islam began to be addressed in poetry. Yet, during this period, as the moral and social values of Islam had not yet been fully established, traces of old traditions persisted in the poems. Thus, the content of the poetry was not exclusively limited to religious themes, but also encompassed social and cultural topics. When we examine the poems in general, we observe that the sections focusing on religious themes emphasize the devotion of muslims to God and the Prophet, while other sections concentrate on social relations, wars, and political and social events. In this context, the selected poems reflect the spirit, belief system, and societal changes of the early period of Islam. For example, the poems recited during the migration to Abyssinia reflect this spirit. In our study, we have examined the themes addressed in the Meccan period poems, which can be considered as transitional period poetry in 'Abd al-Malik ibn Hishām's book "Sīrah", by analyzing the reflections of this period within the context of biography, history, and literature through the Turkish translations of the work. The poems written during this period are also crucial for understanding the spread of Islam during the Meccan period. In conclusion, while these poems shed light on historical events and the socio-cultural structure of the period, the Meccan period poems included in Ibn Hishām's work demonstrate their significance as a key source in both Islamic historical research and in understanding Arab poetry and literature.

Keywords

Islamic History, Literature, History, Poetry, Arabic Poetry, Meccan Period, Ibn Hishām, Sīrah.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Poems of the Meccan Period in Ibn Hishām in the Context of Their Subjects” presented at the Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2024-08-09
Accepted	2024-08-18
Published	2024-08-31
Category	Art & Humanities, History
Research Area	Religious Studies, Islamic History
Conference	:
Title	4th Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/598
Location & Date	Online - August 26-31, 2024
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 1 - August 26, 2024, Monday 13:00 - 14:30
Copyright	© 2024 Ali Fatih Taşdemir. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Taşdemir, Ali Fatih. “Poems of the Meccan Period in Ibn Hishām in the Context of Their Subjects”. <i>The 4th Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 15-18. Ankara: Oku Okut Press, 2024. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54